education

Department of Education
FREE STATE PROVINCE

GRAAD 10

TOETS

REKENINGKUNDE

MAART 2022

PUNTE: 100

TYD: 1 ¼ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 6 bladsye,
en ‘n 6 bladsy antwoordboek.

Kopiereg voorbehou

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word verskaf waarin jy al die vrae moet beantwoord.
3. Toon AL die bewerkings om deelpunte te verdien.
4. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
5. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.
6. Toon ALLE bewerkings tot EEN desimale punt, waar van toepassing.
7. Skryf netjies en leesbaar.
8. Gebruik die inligting in die tabel hier onder as 'n riglyn wanneer jy die vraestel beantwoord. Probeer om NIE daarvan af te wyk NIE.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	MINUTE
1	Joernale	45	35
2	Grootboeke	35	25
3	Rekeningkundige vergelyking en begrippe	20	15
TOTAAL		100	75

VRAAG 1: KONTANTJOERNALE (45 punte, 35 minute)

1.2 KONTANTJOERNALE

Die volgende inligting is ‘n uittreksel uit die boeke van Skillie Handelaars vir Februarie 2022. Die onderneming handhaaf ‘n winsopslag persentasie van 80% op kosprys. **Moenie die joernale optel nie.**

GEVRA:

Stel die volgende joernale op:

1.2.1 Kontantontvangstejoernaal (16)

1.2.2 Kontantbetalingsjoernaal (29)

TRANSAKSIES VIR FEBRUARIE 2022:

1 Maak ‘n EFO-betaling aan Postnet vir R2 980 om die Januarie 2022 telefoonrekening te betaal.

3 Ontvang 'n EFO van Eybers Bank vir ‘n lening van R320 000 wat gedurende Februarie 2022 teen 18% rente p.j. onderhandel is.

5 Kontantverkope, R43 200 vir die week.

7 I. Ingemar, ‘n debiteur, vereffen haar rekening deur ‘n EFO-betaling van R12 825 te maak. Sy kwalifiseer vir ‘n korting van 5%. Sy het dit van haar rekening afgetrek.

9 Betaal ‘n krediteur, Bell Winkels, R22 600 as gedeeltelike vereffening van ons rekening. Ontvang R1 400 korting op die rekening. Die betaling is elektronies gedoen.

12 Koop handelsvoorraad van Mduma Verskaffers vir R36 500 en verbruiksgoedere. ‘n EFO-betaling vir R44 900 is gemaak.

13 EFO-betaling ten gunste van Fast Carriers vir die aflewering van handelsvoorraad beloop R3 500.

14 Betaal Paper and Co R2 690 met ‘n EFO vir die aankoop van skryfbehoeftes.

16 EFO-betaling aan Jones Winkels vir die volgende:
- Voorraad, R14 450
- Rekenaar vir kantoorgebruik R34 200

23 Elektroniese deposito van R24 600 is deur M. Nel (‘n debiteur) gemaak as 'n gedeeltelike betaling van haar rekening.

26 EFO-krediet vir Maart en April vir R16 600 as huur inkomste ontvang van VX Agentskap.

28 Die bankstaat vanaf Eybers Bank toon die volgende:

- Diensgeld R455; Kontantdepositofooie R184; Kredietkaartheffings R381 en rente op oortrekking R1 230.
- Debietorder betaling vir R8 500 aan BB Versekeraars. R2 000 is vir die eienaar se motor en die res vir die besigheid se voertuie.

45

VRAAG 2: GROOTBOEKREKENINGE EN INTERPRETASIES (35 punte, 25 minute)

2.1 **LITCHFIELD WINKELS**

Die onderstaande inligting is ‘n uittreksel vanaf die rekeningkundige boeke van Litchfield Winkels gedurende Februarie 2022. Die besigheid handhaaf ‘n winsopslag van 60% op kosprys.

GEVRA:

Stel die volgende rekeninge in die algemene grootboek op:

2.1.1 Bank (6)

2.1.2 Handelsvoorraad (10)

2.1.3 Krediteurekontrole (8)

2.1.4 Verkope (4)

INLIGTING:

A. Saldo’s/Totale op 1 Februarie 2022:

		R
Bank	(Dt.)	45 900
Handelsvoorraad		88 400
Krediteurekontrole		94 200
Verkope		155 800

B. Totale vanaf die joernale op 28 Februarie 2022:

Debiteurejoernaal	**DJ1**
Verkope	107 040
Koste van verkope	66 900

Debiteure-afslagjoernaal	**DAJ1**
Debiteure-afslag	27 000
Koste van verkope	15 000

Kontantontvangstejoernaal KOJ1	
Bank	186 500
Verkope	120 000
Koste van verkope	?
Debiteure: Ontvangste	52 000
Korting	9 200
Diverse rekeninge	14 500

Kontantbetalingsjoernaal	KBJ1
Bank	165 300
Handelsvoorraad	96 500
Toerusting	34 400
Krediteure: Betaling	29 700
Korting	2 900
Diverse rekeninge	4 700

Krediteurejoernaal	KJ1
Krediteurekontrole	179 000
Handelsvoorraad	?
Toerusting	45 000
Verbruiksgoedere	22 100
Diverse rekeninge	20 900

Krediteure-afslagjoernaal	KAJ1
Krediteurekontrole	13 780
Handelsvoorraad	5 200
Toerusting	4 600
Verbruiksgoedere	1 780
Diverse rekeninge	2 200

2.2 **JARDIM HANDELAARS**

GEVRA:

Bestudeer die gegewe Debiteurekontrole grootboekrekening en beantwoord die volgende vrae:

2.2.1 Verskaf die besonderhede vir die inskrywing van R21 000 aan die kredietkant. (1)

2.2.2 Verskaf die besonderhede vir die inskrywing van R17 000 aan die kredietkant. (1)

2.2.3 Verskaf die joernaalfolio vir die inskrywing van R42 000 aan die debietkant. (1)

2.2.4 Watter brondokument sal die inskrywing van R21 000 aan die kredietkant ondersteun? (2)

2.2.5 Hoe kan die eienaar verifieer dat die eindsaldo korrek is? (2)

INLIGTING:

ALGEMENE GROOTBOEK
BALANSSTAATREKENINGE-AFDELING
Dt. DEBITEUREKONTROLE B5 Kt.

2022 Feb.	1	Saldo	a/d	51 000	2022 Feb.	28	?	DAJ	21 000
	28	Verkope	?	42 000			?	KOJ	17 000
							Korting toegestaan	KOJ	800
							Saldo	o/d	54 200
				93 000					93 000
Mrt.	1	Saldo	a/d	54 200					

35

VRAAG 3: AARP EN REKENINGKUNDIGE VERGELYKING (20 punte, 15 minute)

3.1 Pas die AARP-beginsel in kolom A met die korrekte beskrywing in kolom B. Skryf slegs die korrekte letter om die korrekte begrip in jou antwoordboek aan te dui.

	KOLOM A	KOLOM B	
3.1.1	Besigheidsentiteit	**A**	Uitgawes en Inkomstes moet in die korrekte tyd periode geboekstaaf word.
3.1.2	Lopende saak	**B**	Bate word aangeteken teen die oorspronklike prys wat dit aangekoop was.
3.1.3	Parings	**C**	Finansiële state word voorberei met die aanname dat die besigheid sal aangaan in die voorsienbare toekoms.
3.1.4	Historiese koste	**D**	Die sake van die eienaar en die besigheid moet apart gehou word.

(4)

3.2 HILKE HANDELAARS

GEVRA:

Ontleed die effek van die volgende rekening in die tabel aan jou voorsien. Aanvaar dat die banksaldo gunstig is ten all tye. (16)

INLIGTING:

Nr.	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Effek op		
			B	E/B	L
Vb.	*Handelsvoorraad*	*Krediteurekontrole*	+	*0*	+
(a)	Onttrekkings	Bank			
(b)	Debiteurekontrole	Verkope			
	Koste van verkope	Handelsvoorraad			
(c)	Huuruitgawe	Bank			
(d)	Krediteurekontrole	Skryfbehoeftes			
(e)	Bank	Kapitaal			
(f)	Voertuie	Bank			
(g)	Verbruiksgoedere	Krediteurekontrole			

20

TOTALE PUNTE: 100

Kopiereg voorbehou